

Industrialismin suhtautuminen ammattilliseen ja politilliseen liikkeeseen

Kirj. *Martin Hendrickson.*

Ymmärtääksemme ammatillisen unionin suhdetta sosialidemokratiseen parlamentaariseen toimintaan ja sen suhtautumista teolliseen s. o. industrialiseen järjestäytymiseen, on meidän pakko katsahtaa mennyttä historiaa. Kaikissa asioissa on oma syyperäisyytensä. On siis välttämätöntä tuntea hieman menneisyyttä, ennenkuin me voimme ymmärtää nykyisyyttä, niin me saatamme ennustaa tulevaisuutta. Juuri yllämainittujen syiden perusteella on meidän silmältävä Ranskan vallankumousta.

Ranskan vallankumous on pidettävä useissa tapauksissa merkkiajan käänteenä, sillä se on tulos useamman vuosisadan kehityksestä, joka — me voimme hyvällä syyllä sanoa — on läpikulku-uoma aina ristiretkiltä saakka.

Kahdeksannentoista vuosisadan vapaampi henkin rupesi yhä enemmän pyrkimään vapauttaan kohden. Myös sen ohella vapaa kilpailu sai suurempaa jalansijaa taloudellisella alalla. Mutta vanha feodalivaltio ei ollut uudistuksille suojea eikä katsonut uuden porvarillisen luokan olevan ihmisarvoltaan sopivan yhteiskunnalliseksi määrääväksi luokaksi kohoamaan. Syntymäperäinen etuoikeudelli-

nen maailmankatsomus oli silloin yleinen, sillä syntymäsuhde määräsi mihin luokkaan tulee kuulumaan. Se, joka syntyi aatelissäädyssä, oli etuoikeutettuun luokkaan kuuluva ja kun vaan etuoikeutetun luokan jäsenet tulivat huomioon otetuksi valtiojärjestyksen kokoonpanossa, niin sen jäsenet vaan olivat ihmisiä jotka pääsivät kouluihin tiedonjanoaan sammuttamaan. Ja ilman tietoa ei voi omata valtaa. Sen esteet oli saatavat pois. Kirkon ahdasmielisyys ahdisti uutta vapaampaa maailmankatsomusta. Kun se rupesi opettamaan, että kaikille tilaisuus saada yrittää mihin hän kykenee. Tämä oppi tunnetaan nimeltä Adam Smith'in vapaakilpailuoppi. Tuo yllämainittu oppi sai aikansa ihmisiltä suuren kannatuksen, vieläpä sen voi nimittää senaikaiseksi ihanteeksi. Kun myöhemmällä näemme, että sen edestä menevät ihmiset kuolemaankin.

Feodalivaltion yleinen piirre.

Aatelisto omisti maan ja kantoi siitä veron sitä viljelevältä talonpojalta eli maa-orjalta. Pappissääty myös omisti paljon maita ja alueita ja sen lisäksi kantoi kymmenennen osan kaikista tuloista. Niinollen muodostui toinen, hengellinen aatelissääty. Oli vielä käsityöläiset jonkunlaisena etuoikeudellisena ryhmänä, sillä ne olivat valanneet kaiken käsiteollisuuden omien määräyksiensä alaiseksi. Kaikki ammatit olivat hyvin järjestyneet. Kukaan ei saanut harjoittaa heidän ammattejaan paitsi siihen opinkäynyt ammattilainen. Taas heillä oli tarkkaan rajotettu kuinka paljon saa ottaa oppilaita yksi mestari. Se muodosti varman sulun eteen, ettei päässyt muuta kuin rajotettu määrä siihen ammattiin. Siis ei voinut tulla kilpailu kysymyksenään. Heillä oli siis täydellinen "trusti". Ne, jotka eivät päässeet mihinkään ammattiin oppiin ja kun ei maatyökään ollut tuottava "rengeille" ei auttanut muu kuin alistua kerjäläiseksi, maantien kulkijaksi.

Maan tuotanto kärsi siitä. Mutta ei kuitenkaan vallassaoleva luokka nähnyt syitä syvemmältä, vaan luuli sillä olojen korjaantuvan kun käyttää ankaruutta työläisiä, maankiertäjiä kohtaan, rankaisemalla jokaisen "kerjäläisen" siten, että leikattiin korva pois päästä. Mutta jos ei sittenkään työläinen taipunut niin pantiin n. s. rangaistuskaranteeniin.

Maa oli täynnä tällaisia "kerjäläisiä". Käsityöläiset eivät laskeneet määräänsä enempää oppilaita ja kun kerran maaolot olivat

huonot, niin siinä oli syy kerjäläisyyden syntymiselle ja yhä edelleen sen levenemiselle. Käsityöläis-ammattilaiset eivät nähneet tuossa hylkyjoukossa mitään vaaraa omille eduilleen. Se on yleensä siten, että ei vallassaoleva luokka tunne kyllin tarkasti sitä voimaa, joka sen kukistaa. Se on ennemmin taipuvainen sen voiman kasvattamiseen. Lujentamalla omaa asemaansa, se samalla kaivaa kuoppaa itselleen.

Porvariluokan synnyn syistä.

Aikakaudella, jolloin oli jo markkinapaikat kehityneet yleisiksi vaihtopaikoiksi jonne jokainen, jolla oli vaihdettavaa, tuli vaihtamaan tavaroitaan niihin esineisiin, joita hän tarvitsi ja loput rahavastineeseen. Mutta kun vaihto laajeni ja sen ohella kaupan käynti tuli yhä suuremmaksi, niin silloin oltiin ajan käänneessä. Käsityöläinen, joka itse kuletti työtuotteensa markkinoille, oli myös tuotteen omistaja. Vaan luonnollisista syistä hän kuitenkin suostui antamaan työnsä tuotteet välikäden vaihdettavaksi. Syystä, että se oli hänelle itselleen edullisempaa. Niin ollen ei hänen oppineena ammattimiehenä tarvinnut kuluttaa aikaansa kauppatorilla. Nämä kauppiasvälikädet ensin olivat vähäpätöisiä, mitään merkitystä vailla olevia. Mutta ajan keralla kehittyi niistä mahtava porvarisäätty.

Ensin ne vaan kulettivat mestarin tekemiä ja omistamia tuotteita markkinoille pienestä korvauksesta, vaan hitaasti mutta varmasti ne kulkivat päämääräänsä kohden. Viimein ne rupesivat ostamaan sovitusta hinnasta työn tuotteet käsityöläisiltä, jotka takasivat välikädelle suuremman voitonsaantimahdollisuuden. Sen ohella ne myös hankkivat raaka-aineita käsityöläisille, kuten esim. villoja kehrääjille ja lankoja kutojille. Vaan nyt kun tuo välikäsi riippui voitosta pani se hänen miettimään keinoja millä hän saisi suuremman voiton ja siis viimein rupesi valmistuttamaan lankaa omistamistaan villoista ja kudottamaan kankaita omistamistaan langoista ja myymään omistamiaan kankaita.

Käsityöläisten sortumisen syyt.

Ketä nyt ottaa tuo porvari työhönsä? Ammattiin perehtynyttä väkeäkö? Ei, sitä se ei saa. No ketä sitten? Kerjäläisiä, noita muille luokille kelpaamattomia maanhylkyjä, "arvottomia". — Näin syn-

tyy niinsanottu manufakturi tuotanto. Silloinkin on mestari kisälliensä ja oppipoikiensa kanssa samassa verstaassa ei silloin tule työn jako kysymykseen. Mutta kun porvari rupesi kehuuttamaan villojaan, niin se oli laajempaa ja suurempaa muodoltaan, josta aiheutui myös työn lajitteleminen. Nyt kun tuollainen työnjakotapa huojensi työn valmistamista senvuoksi, että ammattiin perehtymätöinkin saattoi pian oppia yhtä yksitoikkoista ammatinosaa. Ylpeät kisällit eivät alistuneet menemään työhön tuollaisten "nälänopettamien" ammattityöläisten kanssa mielisuosioilla. Hinnanhalpuudella vaan voi kilpaila manufakturi-teollisuuden harjoittajat, sillä ostajat ovat aina valmiit ostamaan sieltä mistä saavat halvemmalla. Nyt kun käsityöläiset menettivät ostajapiirinsä, teki se niistä ajanollen kerjäläisiä. Siksi jouduttuaan oli heidän pakko alistua tehtaaseen työhön. Se oli siis askel heidän kukistumiseensa ja uutta voimaa nousevalle porvaristolle.

Asiain näin ollen rupeaa luokkavastakohtat kärjistymään vähän enemmän. Nouseva porvaristo koettaa saada itselleen valtiollista vaikutusta. Mutta vanha aatelissäätö ei luovu vähällä etuoikeuksistaan, vaan asettaa sulun tämän kehityksen eteen. Sillä senaikainen porvaristo edusti kehitystä ja vapaampaa suuntaa. Siinä olikin syy, minkävuoksi senaikuiset humaniteetit puolsivat vapaakilpailua, sillä vapaakilpailu edusti sitä, että jokaisella on oikeus kokeilemiseen elämänsä onnesta. Mutta mahdollisuus puuttui, sillä ahtaat luokkarajat painoivat, eikä siis ollut semmoiseenkaan tilaisuutta. Tämänkaltainen aika on kumouksen aikakausi. (Jatk.)

